
ХРОНІКА

XXI Міжнародний київський симпозіум з наукознавства та науково-технічного прогнозування «Прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку: державна програма України та світовий досвід»

У відповідності зі спільним наказом/розпорядженням МОН та НАН України від 09.03.06 р. № 105-оп/56 1—3 червня цього року в Києві у великому конференц-залі НАН України відбувся XXI Міжнародний київський симпозіум з наукознавства та науково-технічного прогнозування «Прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку: державна програма України та світовий досвід», який був задуманий як етап виконання Державної програми прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку. Співорганізаторами симпозіуму стали Британська рада в Україні та Український науково-технологічний центр.

Головою програмного комітету симпозіуму був президент НАН України Б.Є.Патон, співголовами Оргкомітету — перший заступник міністра освіти і науки України А.М.Гуржій та перший віце-президент НАН України А.А.Шпак.

Всього в роботі симпозіуму взяли участь 346 учасників, в тому числі 156 науковців НАН України, 42 представника вищих навчальних закладів, 61 — галузевої науки, 15 працівників промисловості, 36 працівників міністерств і відомств України, апарату Верховної Ради України та секретаріату Президента України. 8 осіб представляли міжнародні організації. Такий склад учасників демонструє, з одного боку, провідну роль НАН України у проведенні прогнозно-аналітичного дослідження, а з другого, — досить широку участь у ньому вузівської та галузевої науки і спеціалістів промисловості.

Крім киян, серед учасників симпозіуму були працівники закладів практично з усіх регіонів України: з Дніпропетровська, Одеси, Харкова, Запоріжжя, Донецька, Луганська, Сум, Севастополя, Львова. Серед зарубіжних учасників були фахівці з Великої Британії, Росії, Угорщини, Білорусі, США.

Відкрив пленарне засідання симпозіуму перший віце-президент, головний вчений секретар НАН України А.П. Шпак — співкерівник Державної програми прогнозування та Оргкомітету симпозіуму, який передав його учасникам привітання і побажання плідної роботи від президента НАН України Б.Є. Патона. Потім з коротким вітальним словом виступив директор Британської ради в Україні Террі Сандел. На цьому ж засіданні з доповіддю «Основні підсумки виконання Державної програми прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку в Україні» виступив перший заступник міністра освіти і науки України А.М. Гуржій — співкерівник програми. Були заслухані доповіді експерта ЮНІДО та НАТО з питань прогнозування Майкла Кінана (Манчестерський університет) про британський досвід прогнозно-аналітичних досліджень та використання їх результатів у практиці реалізації державної політики в науково-технологічній та інноваційній сфері, директора Інституту соціології Угорської академії наук Пала Тамаша «Соціально-політичні аспекти прогнозно-аналітичних досліджень (досвід Угорщини)», виконавчого директора Українського науково-технологічного центру Ендрю Худа про програми цього центру та їх можливий вплив на роз-

виток прогнозно-аналітичних досліджень, академіка-секретаря Відділення економіки НАН України директора Інституту економіки та прогнозування НАН України В.М. Гейця (керівника тематичного напрямку Державної програми) «Перспективи розвитку економіки України та можливий вплив на них інноваційних факторів», виконавчого директора Компанії сприяння інноваційному розвитку та трансферу технологій у Сполученому Королівстві Бена Феррарі «Програма Форсайт як ефективний механізм взаємодії органів законодавчої та виконавчої влади Великої Британії з науковою спільнотою та широкою громадськістю», директора ЦДПН НАН України, заступника голови науково-технічної ради Державної програми Б.А.Маліцького «Науково-технологічне прогнозування як відповідь на виклики часу». Про перспективи створення в Україні постійно діючої програми прогнозування та використання результатів прогнозно-аналітичних досліджень розповів у своєму виступі на першому пленарному засіданні симпозиуму заступник начальника управління інноваційного розвитку секретаріату Кабінету Міністрів України Г.М.Довгаль.

Всього на пленарних засіданнях було заслухано 18 доповідей, проте основна робота симпозиуму була зосереджена на 8 засіданнях «круглих столів», на кожному з яких обговорювались результати прогнозно-аналітичного дослідження за двома тематичними напрямками Державної програми. У цьому обговоренні виступило 125 учасників симпозиуму. Високому фаховому рівню дискусій сприяла участь у його роботі провідних вчених академії А.Г. Наумовця, І.К. Походні, В.В. Скорохода, В.М. Гейця, С.В. Комісаренка, Ю.І. Кундієва, М.В. Новикова, В.П. Кухаря, О.В. Палагіна, В.В. Гончарука та інших.

Симпозиум продемонстрував велику зацікавленість багатьох науковців України у прогнозно-аналітичних дослідженнях, їх розуміння того, що такі дослідження можуть стати дієвим механізмом взаємодії науки і влади, науки і суспільства, засобом здійснення реального впливу наукової спільноти на політику держави в науково-технологічній та інноваційній сферах. Обговорення на засіданнях «круглих столів» симпозиуму попередніх результатів виконання Державної програми прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку на 2004—2006 роки дозволило зробити важливий крок у їх осмисленні та узагальненні, виробленні пропозицій щодо системи державних пріоритетів у цій сфері.

Учасники обговорення відзначали, що реалізована на симпозиумі форма організації «круглих столів» із залученням фахівців різних спеціальностей дозволила здійснити плідне міждисциплінарне спілкування вчених та виробничників, й пропонували частіше організовувати подібні зустрічі не тільки в інтересах виконання даної конкретної програми.

Практично всі, хто виступив на симпозиумі, висловлювали своє переконання в тому, що прогнозно-аналітичні дослідження з участю великої кількості науковців і фахівців промисловості необхідно продовжувати.

Робота по реалізації Державної програми прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку на 2004—2006 роки продовжується.

О.С. Попович,
канд. фіз.-мат. наук

Всеукраїнська науково-методична конференція «Викладання історії науки і техніки в університетах України»

13—14 квітня 2006 р. у Харкові за ініціативою Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» відбулась конференція, присвячена проблемам викладання історії науки і техніки у вищих навчальних закладах України. Ініціатива проведення цього заходу була підтримана Міністерством освіти і науки України, Центром досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН

України, Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут», Дніпропетровським національним університетом, Інститутом історії України НАН України, Відділенням історії науки, освіти і техніки Академії наук вищої школи.

У роботі конференції взяли участь понад 100 істориків науки і техніки з 38 вищих навчальних закладів і наукових установ більш